

La Humanitat

Any II : Núm. 304

Barcelona, dilluns, 31 d'octubre 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647

Impremta: Muntaner, 49 3-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

Una bella iniciativa

S'estan fonent els grillons i les cadenes de les presons d'Espanya, per tal d'adornar el monument que s'aixecarà a Concepció Arenal

Aviat, a Madrid, i a l'entrada de la Moncloa, darrera la presó Model, s'hi aixecarà el monument a Concepció Arenal. L'estàtua estarà voltada de jardins, amb una font i una biblioteca d'obres de la il·lustre escriptora. L'estàtua, obra de l'escultor Josep M. Palma, és de marbre. Les al·legories laterals seran de bronze, i per a la seva fundició s'han emprat els grillons, cadenes i altres instruments de tortura que s'utilitzaven en les presons espanyoles fins que ocupà la Direcció de Presons Victòria Kent. Recollits els grillons i cadenes, en quantitat esgarrifosa, ha sobrat metall. Caldrà agrair a Victòria Kent, ultra l'acabament de l'estàtua a Concepció Arenal, el que les presons es vegin netes d'aquests instruments, recordança dels odiosos temps monàrquics.

MANIFESTACIONS DEL SENYOR COMPANYS

Es molt convenient per a la República que segueixi la col·laboració Socialista

"El Sol" publica les següents declaracions del senyor Companys: "La minoria d'Esquerra Republicana de Catalunya ja féu pública la seva opinió favorable a la Federació d'Esquerres. El cap d'aquella, senyor Companys, ha manifestat a un company nostre el següent: "Considero que és molt convenient per a la República que continui la col·laboració socialista.

Quan no sigui possible federació d'esquerres, no de grups parlamentaris d'esquerra, com es digué, sinó de partit, amb l'acord i la responsabilitat d'aquests, i per a realitzar precisament un programa concret i una acció de govern francament esquerres.

D'aquesta manera s'obligaria a que quedessin precisats d'una vegada els contorns i la veritable ideologia dels partits republicans, una mica confosos aquells i desdibuixada aquesta per contradiccions de teories, procediments i persones, en virtut d'haver-se constituït dits partits a l'impuls d'un sentiment revolucionari i antidinàstic, que enfosquia en aquells moments les altres diferències doctrinals que sorgeixen ara davant la necessitat de pronunciar-se en tots els problemes. És molt convenient per al normal desenvolupament i el joc net de la vida política republicana que aquest procés de definició i d'acoblament es realitzi.

Un Govern així constituït, cridat a realitzar, com he dit i repetixo, una tasca molt esquerrana i de continuïtat revolucionària, sense les vacil·lacions que en alguns aspectes aïllats i d'excepció ha tingut l'actual, aconseguiria una força respectable a la Cambra, i la seva obra, orientada en

OPINIONS ALIENES

El senyor Maluquer i Viladot diu que cal agrair al nou règim la consecució de l'Estatut, i posar-nos tots al seu costat

L'ex-president de la Diputació barcelonina senyor Maluquer i Viladot —el qual ja, des de les nostres columnes, va fer en el seu dia manifestació pública d'acatament a la República— ha fet sobre el moment polític actual les següents declaracions:

"No hi ha dubte que el canvi de règim ha fet donar a l'assoliment de l'Estatut un pas de gegant. L'hauríem tingut també, perquè era la voluntat resolta d'un poble que caminava endavant, contra tot i contra tots, però amb un retard que no podem fixar avui. La República ens ha donat resoltament la nostra llibertat (encara que decebuda en bona part), i hem d'agrair-la-hi de cor, i posar-nos resoltament al seu costat, pensant que l'esdevenidor no l'hem hipotecat. Avui un català no pot mirar enrera, i ha de donar al passat sols un full en la història, i s'ha de fer, de veritat i amb tot optimisme, tot el possible perquè l'Estatut estructuri la terra catalana per sempre més, i que els homes tinguin seny, els uns per a dirigir, tots per a treballar i enaltir la pàtria."

el sentit expressat, obtindria una gran majoria.

En el moment polític que es considerés esgotada aquesta continuïtat, el país tindria de dir si debia continuar el rumb vers l'esquerra, adhuc penetrant en les realitzacions socialistes, o si era prudent establir l'obra aconseguida, encarregant-se del Poder elements republicans més moderats."

L'Alcalde de Barcelona, doctor Aiguader, en la conferència que donà el dissabte sobre "El llibre científic català"

Els alemanys es preparen per a una nova guerra?

Un periodista francès dona detalls sensacionals

París, 31. — El periodista ultranacionalista Jacques Bardanne, publica actualment una sèrie d'articles amb els quals tracta de demostrar que els alemanys es preparen per a una nova guerra.

El darrer d'aquests articles conté detalls que, d'ésser certs, resultaran vertaderament sensacionals.

Heus ací allò més sobresortint de les afirmacions de Bardanne. Explica el viatge que féu a les costes soviètiques del mar Bàltic, acompanyat del periodista britànic Bob Smith, i diu que en trobar-se a quatre mil metres aproximadament de la famosa fortalesa russa de Krostandt, on hi ha la principal drassana de la flota roja, s'apropà a la motora en què ells navegaven un hidroavió gegant soviètic, que minuts abans els havia descobert des de gran altura, mitjançant els poderosos projectors de què anava proveït.

El gegantí aparell amarrà a pocs metres de l'embarcació. El periodista francès pogué veure'l amb detall.

Es tractava d'un "DO-X", del mateix tipus que el famós "Dornier" de dotze motors, vencedor de l'Atlàntic meridional, i del septentrional, amb la diferència que l'hidro rus portava dues torretes blindades, per les quals treien el cap dos canons.

Portava les inicials "R.W. 31".

Els tripulants de l'aparell anaven proveïts de cascos de guerra, i pogué comprovar que alguns d'ells eren alemanys.

Pocs minuts després d'amarar, els dotze motors de l'hidro brunziren de nou i l'aparell s'aixecà ràpidament.

Durant el seu amaratge prop de l'embarcació, el periodista francès observà que el gegant de l'aire media 58 metres d'envergadura i 48 de llargada. Era accionat per 12 motors de 600 cavalls, agrupats de dos en dos, en tàndem. Per a desplegar, solament necessità uns tres-cents metres.

L'enorme projector de l'aeronau s'encengué de nou i el dodecamotor evolucionà per aquells paratges, a poca altura, durant vint minuts, per a remuntar-se després a més de 5.000 metres.

Segueix dient Bardanne que el seu company Bob Smith li donà la següent explicació d'allò que acabava de veure:

"La "Reichswehr" posseïa, en juliol de l'any actual, en els dipòsits de Krostadt, trenta-dos hidroavions tipus "DO-X", armats amb dos canons, dos tubs llançatorpedes i dipòsits capaços de contenir vuit tones de gas.

Aquests aparells posseïxen, encara, projectors i altres instruments de guerra.

Com sigui que el personal d'abord és sols d'onze homes, resulta que aquests aparells tenen una càrrega útil de trenta-nou tones. Són les màquines de guerra més formidables que hom coneix.

Itàlia posseïx dos "DO-X" del mateix model, però de força inferior."

Acaba dient el periodista francès que Anglaterra coneix tots aquests preparatius gràcies al seu magnífic servei d'espionatge, mentre França tot ho ignora, o sembla ignorar-ho.

VERITATS A DOJO

A la família Hohenzollern li treuen els draps al sol

Berlin. — La família Hohenzollern és objecte d'una polèmica que no sembla ésser molt propícia als projectes dels seus partidaris de restauració.

El príncep August Guillem de Prússia, fill de l'ex-kaiser, ha pronunciat un discurs en un míting nacional-socialista, celebrat a Berlín, en el qual ha atacat violentament els Elms d'Acer. Aquests han contestat amb un comunicat oficial on es recorda al Hohenzollern nacional-socialista que donà proves d'una gran prudència durant la guerra, però en canvi d'una gran activitat després de la revolució, per tal de conservar i recuperar la seva fortuna.

Per altra banda, posen de relleu que August Guillem, que temps endarrera milità en els Elms d'Acer, sortí d'aquest organisme senzillament perquè la premsa del partit no dedicava bas-

tant espai als seus discursos i no publicava sovint retrats seus.

La premsa liberal i socialista s'ha aprofitat d'aquests incidents per fer una campanya contra els Hohenzollern. Efectivament, el diari socialista "Vorwärts" recorda que els seus fills de l'ex-kaiser romangueren ben amagats durant la guerra, i diu que mal ho se'ls veié a les trinxeres, i que l'únic combat que dirigiren fou el que els valgué la gràcia del Govern, amb dotacions que arribaven a diversos centenars de milions de mares.

Sobre aquest tema, tots els periòdics antimonàrquics comenten l'actual estat de la campanya de restauració i asseguren que Alemanya no tolerarà que els Hohenzollern, que deixaren una llegenda tan trista en el país tornin a ocupar el tron alemany.

PARLA GREGORI MARANON I, a més de palesar el seu optimisme, manifesta la seva adhesió al senyor Azaña

Preguntat sobre "quina fora la nova orientació dels parlamentaris que integren l'Agrupació al Servei de la República", el doctor Gregori Marañón ha fet les següents manifestacions: "La dissolució de l'Agrupació al Servei de la República respon a un sentiment d'optimisme sobre la situació general d'Espanya. Durant la guerra han d'acudir al front, disciplinades, forces no guerrerres i d'actituds diverses. Després, quan passa el moment agut, cadascú torna a la seva situació anterior.

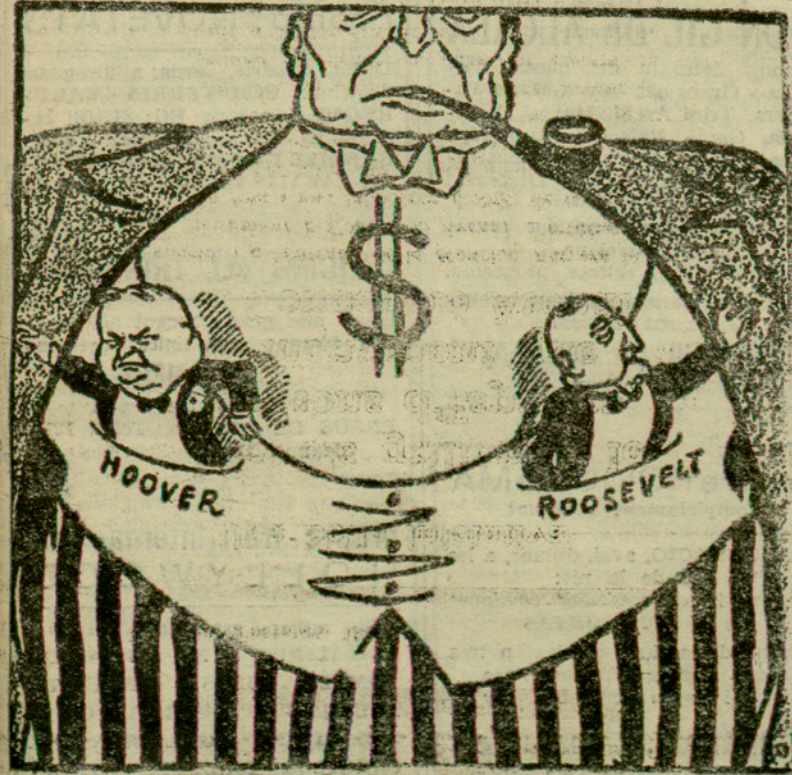
Quant a la meua actuació futura, estarà, com sempre, condicionada pels meus sentiments, invariables, de patriotisme i de ciutadania. No tinc aptituds polítiques; les tinc per a altres coses, des d'on puc servir eficaç-

ment el meu país. Ara me'n torno íntegrament a elles mantenint sempre el meu criteri que no hi ha cap activitat que excusi de servir les idees que es professen i, través d'aquestes, la pàtria.

La meua actitud és, doncs, d'optimisme i de desig d'estar sempre al meu lloc. Des d'aquest següent amb tota la meua simpatia l'obra dels homes animosos que porten i portaran Espanya endavant sense fer massa cas de les petites discrepàncies del moment, si alguna vegada sorgeixen. Tots els avenços de la vida política i social semblen justificats, fins aquells que no comparteixo. Perquè no estic mai segur que la realitat futura m'ensenyarà a compartir-los.

En la política actual la meua adhesió, ja antiga, reforçada per l'experiència d'aquesta etapa de la vida espanyola, és vers Azaña, les dots de novernant del qual el faran ésser l'eix de la política, des de dintre o des de fora dels Ministeris.

Però, Azaña necessita altres figures al seu costat i enfront: i no s'ha de fer-les, "sinó no desfer-les".

ELS CANDIDATS A LA PRESIDENCIA DELS EE. UU.

—Els nostres programes electorals són rigorosament oposats!

(De "Leningradskaja Prada", Leningrad.)